Vil gi Selbus ungdommer bedre oversikt over karrieremuligheter i egen kommune

En aldrende befolkning og fraflytting er utfordringer mange distriktskommuner står overfor. Gjennom forbedret karriereveiledning vil Selbu kommune gjøre bygdas ungdommer mer bevisst på hvilke karrieremuligheter som finnes lokalt.

AV IDA VALSØ | PUBLISERT 21. OKT. 2021 | OPPDATERT 2. MARS 2023

– Vi har en aldrende befolkning, og det er ei utfordring her som i andre distriktskommuner. Unge voksne er det få av her i bygda. Hvis de unge flytter vekk, må vi prøve å gjøre oss attraktive nok til at de flytter tilbake, og da er det viktig at de vet at det er interessante jobber lokalt her.

Det sier Tove Solli, undervisningsinspektør hos Selbu ungdomsskole. Hun er har et stort engasjement i arbeidet med å gjøre kommunen mer attraktiv som framtidig arbeidsgiver. Nå skal hun lede et forskningsprosjekt som er godt forankra i kommunen, og hvor de også samarbeider med den videregående skolen.

Tove Solli i Selbu kommune. Foto: privat.

Samskapt karriereveiledning

– Vi ønsker å få kunnskap om hvordan vi kan utvikle et system for samskapt karriereveiledning som ivaretar elevenes, næringslivet og lokalsamfunnets behov.

Ifølge Solli gjøres det allerede mye bra, men de ønsker likevel å bygge videre på det som gjøres for å bli bedre. Elever ved Selbu ungdomsskole får yrkesrådgivning, og skolen samarbeider godt med både videregående skole og med lokalt næringsliv.

– Vi samarbeider godt med det lokale næringslivet. Elevene våre er på bedriftsbesøk og vi har bedriftsdager på skolen. Her får vi næringslivet på banen slik at de kan gjøre seg attraktive for elevene og informere om sin virksomhet og yrkesmuligheter som finnes. Vi har også elevbedrift på skolen, og entreprenørskap er også en del av samarbeidet.

Allikevel vil forskerne se mer på om det som gjøres er godt nok. Et av delmålene i prosjektet er å identifisere styrker og svakheter ved læringsutbyttet elevene får gjennom karriereveiledningen i dag.

– Gjennom hele ungdomsskoletiden arbeider vi med å utvikle elevenes valgkompetanse. I faget *utdanningsvalg* i 9. og 10. klasse jobber vi med bevisstgjøring av egne styrker og interesser hos elevene. Vi ønsker å bygge dem opp til å vite hva de vil gjøre videre, og hva de er gode på. Men så er spørsmålet om elevene som går ut herfra tar gode og informerte valg. Hva som er begrunnelsen for de valgene de tar?

Elever i klasserom. Foto: Ronny Danielsen

Mulighetene i offentlig sektor

En av antakelsene i prosjektet er at ungdommene ikke ser alle mulighetene innenfor yrkene i offentlig sektor.

– Det er enkelt å forklare hva en sykepleier gjør, men ikke like enkelt å forklare hva andre yrker innenfor offentlig sektor holder på med, for eksempel rådgivere, fagansvarlige, og ledere. Kan det være at vi ikke har vært flinke nok til å fortelle elever om yrker som finnes i kommunen og som krever høyere utdanning?

For hva er bakgrunnen for de karrierevalgene ungdommen tar, og hvilke arbeidsplasser kan tilbys i kommunen?

Mange av de som jobber i offentlig sektor i Selbu i dag er innflyttere til bygda. I framtida vil behovet for arbeidstakere øke, så hvordan gir vi elever god karriereveiledning og samtidig dekker bygdas behov for arbeidskraft? Det er noe av det prosjektet skal se nærmere på.

Generelle bygdeutfordringer

Ifølge Solli er ikke mangel på arbeidskraft et stort problem enda, men det er likevel et økende problem for distriktskommuner å klare å være attraktive nok for å få tak i de folkene de trenger.

– Vi tror det er en større sjanse for at ungdommene som er fra bygda, kommer tilbake hit til oss hvis de tidlig er godt informert om de karrieremulighetene som finnes her. De kan godt bo borte ei stund. Men vi ønsker at de flytter tilbake hit fordi de vet at det er spennende jobber her. Vi ønsker derfor å finne ut hvordan vi kan involvere det lokale næringslivet i å utvikle systemer for bedre samhandling og samskapt karriereveiledning ut fra elevenes og næringslivets behov. Å ha forskerblikket på vår undervisningspraksis er nyttig og lærerikt, og viktig for at vi skal utvikle vår faglige- og pedagogiske praksis.

Målet er at opplæringa som gis er god nok til å dekke både elevenes, kommunens og næringslivets behov. Det er i alle parters interesse at dialogen mellom skole og arbeids- og næringsliv er så god som mulig. I tillegg er det viktig at karriereveiledninga har fokus på framtidas arbeidsliv.

– Håpet vårt er at prosjektet kan ha overføringsverdi til andre kommuner. Dette handler om mye mer enn bare karriereveiledning, avslutter Solli.

- Prosjektet *Samskapt karriereveiledning og karrierelæring for unge i distriktene – med Selbu som case* er finansiert av Regionalt forskningsfond Trøndelag.
- Samarbeidspartnere i prosjektet er Selbu kommune sektor oppvekst, NTNU Samfunnsforskning og Ruralis.

Meldinger ved utskriftstidspunkt 11. juni 2025, kl. 15.32 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.